

Pensioentaal voor dummies

Bij het praten over pensioen vallen er al snel een aantal moeilijke woorden. Hieronder worden de belangrijkste pensioenbegrippen uitgelegd. Deze kunnen je helpen om te snappen hoe je eigen pensioen in elkaar zit.

Franchise

Pensioen bouw je vaak niet op over heel je salaris. Dit komt omdat je vanaf 65 jaar ook al AOW ontvangt van de overheid. In de opbouw van pensioen wordt rekening met de AOW gehouden door over een deel van het salaris geen pensioen op te bouwen. Het bedrag waarboven je wél pensioen opbouwt heet de franchise.

Ondanks dat de AOW voor iedereen in Nederland gelijk is kan de franchise per pensioenregeling behoorlijk verschillen. Vaak zit de franchise tussen de € 10.000,- en € 20.000,- euro.

Het deel van het inkomen dat boven de franchise uitkomt wordt de *pensioengrondslag* genoemd.

Voorbeeld:

Meneer Jansen heeft een jaarsalaris van € 30.000,-. De pensioenregeling kent een franchise van € 12.000,-. Over dit bedrag bouwt meneer Jansen geen pensioen op. Hij bouwt pensioen op over de overige € 18.000,- (30.000 – 12.000) van zijn salaris. Dit is zijn pensioengrondslag.

3 Soorten pensioenregelingen

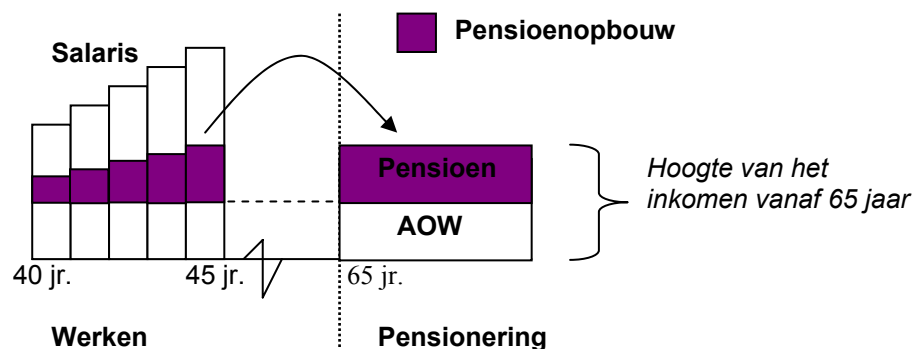
Elk jaar dat je werkt bouw je een klein stukje van je pensioen op. Er zijn verschillende manieren om dit te doen. Hieronder volgen de belangrijkste varianten.

1. Eindloonregeling

Bij een eindloonregeling is het pensioen dat opgebouwd wordt afhankelijk van het laatstverdiende loon. Ieder jaar bouw je een stukje van dit pensioen op; bijvoorbeeld 2% per jaar. Als je 35 jaar gewerkt hebt, dan heb je in dit geval een levenslange pensioenuitkering van 70% (35 × 2%) van het laatstverdiende loon opgebouwd. Veel mensen verdienen op het eind van hun carrière het meest. Een eindloonregeling heeft dus vaak een goed pensioen tot gevolg, dat in directe relatie staat met je laatstverdiende loon. Je weet dus waar je aan toe bent als je pensioneert. Dit type regelingen komt steeds minder vaak voor omdat ze erg duur zijn.

Voorbeeld:

Meneer Jansen heeft een eindloonregeling met 2% opbouw per jaar. Hij is nu 45 jaar en heeft vanaf zijn 25^e jaar pensioen opgebouwd. De opbouw totnogtoe is: 20 jaar × 2% = **40%** van het laatstverdiende loon. Let op: het gaat hierbij wel om 40% van het salaris dat boven de franchise (zie uitleg hierboven) uitkomt! Het opgebouwde pensioen vormt samen met de AOW het inkomen van meneer Jansen vanaf 65 jaar.

2. Middelloonregeling

Bij een middelloonregeling bouw je net als bij een eindloonregeling ieder jaar een stukje pensioen op. De opbouw vindt alleen niet plaats op basis van het *laatstverdiende* loon, maar op basis van het salaris *in het jaar van opbouw*.

Voorbeeld:

Meneer Jansen verdiende op zijn 25^e €20.000,- en is opgeklommen naar €50.000,- op zijn 45^e. Bij een eindloonregeling is zijn pensioen gebaseerd op zijn laatstverdiende (hoge!) salaris. Bij een middelloonregeling is zijn pensioen gebaseerd op alle salarissen tussen zijn 25e en 45e. Zijn totale pensioenopbouw lijkt dus niet op zijn *laatste* salaris, maar veel meer op het *gemiddelde* salaris over zijn hele carrière.

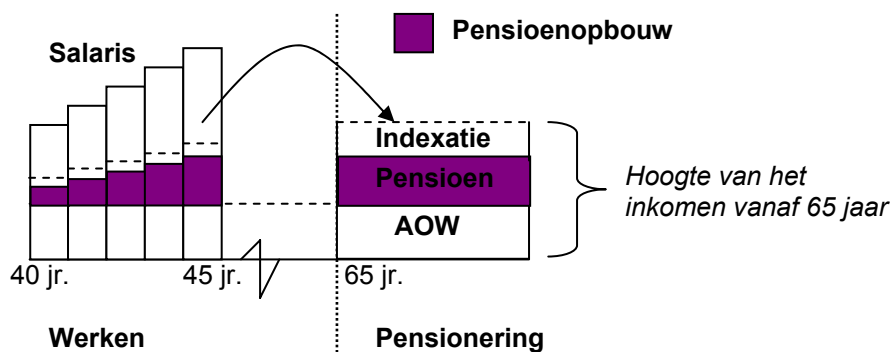
Bij middelloonregelingen speelt het begrip indexatie een heel belangrijke rol. Wat houdt dit precies in en waarom is indexatie belangrijk?

Indexatie

Indexatie is de verhoging van de in het verleden opgebouwde pensioenaanspraken. Dit gebeurt om prijs- en/ of loonstijgingen te compenseren. Op deze manier kan voorkomen worden dat je opgebouwde pensioen minder waard is op het moment dat je met pensioen gaat.

Voorbeeld :

Meneer Jansen is 45 jaar en heeft afgelopen jaar €1.000,- aan pensioenuitkering (vanaf 65 jaar) opgebouwd. Als hij over 20 jaar 65 is geworden en met pensioen gaat is deze €1.000,- een stuk minder waard geworden. De prijzen van producten en diensten zijn door inflatie in de loop van 20 jaar namelijk met 50% gestegen. Door jaarlijkse indexatie kan voorkomen worden dat het pensioen op deze manier minder waard zou worden. In dit voorbeeld is de €1.000,- in 20 jaar verhoogd tot een pensioenuitkering van €1.500,-. Op deze manier kan meneer Jansen als hij 65 wordt evenveel producten en diensten voor zijn geld kopen als nu.

3. Beschikbare premieregeling

Bij een beschikbare regeling bouw je geen recht op een zekere uitkering op, zoals dit bij eindloon- en middelloonregelingen wél het geval is. In plaats hiervan wordt een deel van het salaris (premie) gestort in een spaar- en/ of beleggingsfonds. Deze premie kan door jou, door je werkgever, of door beide betaald worden. Dit hangt af van de afspraken die je hierover maakt met je werkgever. Door de jaarlijkse stortingen en rentebijdragen bouw je in de loop van de jaren een kapitaal op. Als het goed gaat met de rendementen dan wordt dit kapitaal steeds groter. Vervolgens wordt als je met pensioen gaat met het opgebouwde kapitaal een levenslange

pensioenuitkering gekocht. Hoe hoger het kapitaal op 65 jarige leeftijd, hoe hoger je pensioen zal zijn.

Voorbeeld:

Meneer Jansen verdient € 50.000,-. De franchise (salaris waarover geen pensioenpremie wordt betaald; zie hierboven) is €10.000,-. De pensioengrondslag is dus €40.000,- (50.000 - 10.000). De werkgever van meneer Jansen betaalt 10% aan pensioenpremie. Het gaat hier om een bedrag van $10\% \times €40.000,- = €4.000,-$ dat als premie wordt gestort in een beleggingspolis. Samen met de stortingen uit andere jaren en de rendementen op het totale kapitaal wordt op 65 jarige leeftijd een levenslange pensioenuitkering aangekocht. Meneer Jansen heeft geen zekerheid over de hoogte van deze uitkering. Dit hangt af van de hoogte van het opgebouwde kapitaal op het moment van pensionering.

